

Бекетовичи!
лектен даярдогу:
В.В. Раймшурова

Өрт коопсуздугу жөнүндө

(КР 2003-жылдын 28-февралындагы N 47, 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2009-жылдын 30-декабрындагы N 319, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 15-апрелиндеги N 59, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

(Преамбула КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

1-глава Жалпы жоболор

1-статья. Өрт коопсуздугунун түшүнүгү

Кыргыз Республикасындагы өрт коопсуздугу тарбиялык, укуктук, уюштуруучулук, экономикалык, социалдык, илимий-техникалык мүнөздөрдөгү чаралардын, ошондой эле өрттү болтурбай коюуга жана өчүрүүгө багытталган күчтөрдүн жана каражаттардын жыйындысын түзөт.

2-статья. Өрт коопсуздугунун укуктук негизи

Өрт коопсуздугу системасынын укуктук негизин Кыргыз Республикасынын Конституциясы, ушул Мыйзам жана өрт коопсуздугу жагындагы мамилелерди жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актылары түзөт.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-статья. Өрт коопсуздугунун кызматтары

Кыргыз Республикасынын өрт коопсуздугунун кызматтары:

1-1) өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан;

2) ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын ведомстволук өрттөн сактоо кызматтарынан;

3) ыктыярдуу өрттөн сактоо түзүмдөрүнөн турат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

4-статья. Өрт коопсуздугунун системасын башкаруу

Өрт коопсуздугунун системасын башкаруу өз компетенцияларынын чегинде Кыргыз Республикасынын Өкмөтү, өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү, өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган, ошондой эле мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, мекемелердин, уюмдардын жана ишканалардын жетекчилери тарабынан жүзөгө ашырылат.

Кыргыз Республикасынын аймагында өз ишин жүзөгө ашырып жаткан бардык юридикалык жана жеке жактар тарабынан аткаруу үчүн милдеттүү өрт коопсуздугу жаатындагы эрежелер Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилет.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

5-статья. Өрт коопсуздугунун сакталышына мамлекеттик өрт көзөмөлү

Мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, жеке жана юридикалык жактардын өрт коопсуздугун сактоосуна мамлекеттик өрт көзөмөлүн өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган жүзөгө ашырат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

6-статья. Өрт коопсуздугу кызматынын негизги милдеттери

Өрт коопсуздугу кызматынын негизги милдеттери болуп:

- 1) өрттүн жана өрт учурунда адамдар кабылуучу кырсыктардын алдын алуу;
- 2) калктуу конуштарда жана чарба жүргүзүү объекттеринде өрттөрдү өчүрүү, кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү, авариялардын жана табигый кырсыктардын залалдарын жоюуга катышуу;
- 3) өрт коопсуздугу жагындагы илим-изилдоо жана тажрыйба-конструктордук иштерди жүзөгө ашыруу;
- 4) өрт коопсуздугу кызматынын кызматчыларынын кесиптик даярдыктары эсептелет.

Ушул Мыйзамда өрт коопсуздугу кызматына жүктөлбөгөн милдеттерди аларга аткаруу үчүн тапшырууга тыюу салынат.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

7-статья. Мамлекеттик бийлик органдарынын жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруунун милдеттери

Мамлекеттик бийлик органдарынын жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруунун милдеттерине төмөндөгүлөр кирет:

- 1) өрт коопсуздугу боюнча бирдиктүү саясат жүргүзүү;
- 2) өрт коопсуздугу системасын түзүү жана башкаруу, анын негизги милдеттерин жана финансылоо булактарын аныктоо, анын укугун камсыз кылуу;
- 3) өрт коопсуздугу кызматынын ишмердигинин принциптерин, курамын, санын жана материалдык-техникалык жактан камсыз болуусун аныктоо;
- 4) ишканаларды, мекемелерди, уюмдарды жана элдүү пункттарды өрттөн сактоо жагындагы илимий изилдөөлөрдү координациялоо жана жүргүзүү;
- 5) өндүрүш маселесин чечүү жана өрткө каршы техника менен жабдууларды сатып алуу;
- 6) өрткө каршы жумуштарды аткарууга жана өрткө каршы техника менен жабдууларды чыгарууга адистешкен чакан ишканалардын жана ыктыярдуу өрттөн сактануу уюшмаларынын иштөөсү үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүү.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

26-статья. Стандарттарды, нормаларды жана өрт коопсуздугунун эрежелерин бузгандык үчүн жоопкерчилик

Стандарттарды, нормаларды жана өрт коопсуздугунун эрежелерин бузган же аткарбай койгон күнөөлүү кызмат адамдары жана граждандар колдонуудагы мыйзамдарга ылайык дисциплинардык, административдик жана уголовный жоопкерчиликтерге тартылышы мүмкүн.

27-статья. Өрт келтирген зыяндын ордун толтуруу

Ишканалар, мекемелер, уюмдар жана граждандар өрт келтирген зыяндын ордун мыйзам белгилеген тартипте толтурууга милдеттүү.

Келтирилген зыяндын ордун толтурууга ишканаларды, мекемелерди жана уюмдарды мажбур кылган күнөкөр адамдар белгиленген тартипте материалдык жоопкерчиликке тартылышат.

28-статья. Өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин аракеттерине даттануу

Өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин аракеттери боюнча даттанууларды жана арыздарды өрт коопсуздугу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын тиешелүү түзүмдүк бөлүкчөлөрүнүн жетекчилери карайт жана алар боюнча чечим кабыл алат. Эгерде даттанган адам кабыл алынган чечимге канааттанбаган учурда, ал «Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жогору турган ыйгарым укуктуу органга административдик (сотко чейинки) тартипте, ал эми андан ары — соттук тартипте кайрыла алат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 15-апрелиндеги N 59 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

6-глава

Ведомстволук өрттөн сактануу уюмдары. Ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары

23-статья. Ведомстволук өрттөн сактануу уюмдары

Ведомстволук өрттөн сактануу уюмдары өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы менен макулдашкан мамлекеттик администрациялардын, министрликтердин, административдик ведомстволордун, уюмдардын жана мекемелердин демилгелери боюнча уюштурулат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

24-статья. Ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары

Ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары Кыргыз Республикасынын Өкмөтү бекиткен ыктыярдуу өрт өчүрүү уюшмалары жөнүндө Жобого ылайык уюштурулат жана иш жүргүзүшөт.

7-глава

Өрт коопсуздугу жөнүндө Мыйзамды бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

25-статья. Өрт коопсуздугун камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик

Мамлекеттик өрт көзөмөлүнүн кызматкерлери өрттүн алдын алуу жана берилген укуктарын пайдалануу боюнча өздөрүнө жүктөлгөн көзөмөл функцияларын туура эмес аткаргандыгы үчүн мыйзам белгилеген тартипте жоопкерчиликке тартылышат. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлери алдын алууда аларга жүктөлгөн функцияларды жана милдеттерди талаптагыдай аткарбаганы үчүн мыйзамда белгиленген жоопкерчиликти тартышат.

Менчиктин түрүнө жана ведомстволук таандыгына карабастан министрликтердин, административдик ведомстволордун, мекемелердин, уюмдардын жана ишканалардын объектилериндеги өрт коопсуздугун камсыз кылуу тиешелүү кызмат адамдарына жана юридикалык жактарга жүктөлөт, ал эми шаарлар жана элдүү пункттар боюнча жалпысынан — жергиликтүү бийликтин органдары жана башкармалары жоопкерчиликте болушат.

Турак жайлардагы, үйлөрдөгү, кароо-жайлардагы, дачалардагы жана бак ичиндеги үйлөрдөгү өрт коопсуздугун камсыз кылуу үчүн жоопкерчилик квартирада жашоочуларга жана үй ээлерине жүктөлөт.

5-глава

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын камсыздандыруу уюмдары менен өз ара аракеттенүүсү

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

22-статья. Өрт коопсуздугун камсыз кылуу маселелери боюнча өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын республикалык камсыздандыруу уюмдары менен өз ара аракеттери

Эгерде жетекчилердин жана банка кызмат адамдарынын карасанатайлыгынын жана шалакылыгынын натыйжасында, ошондой эле мыйзамдар же башка нормативдик актылар белгилеген өрт коопсуздугунун эрежелерин аткарбаганда же одоно бузган учурларда, республиканын камсыздандыруу уюмдары ведомстволук таандыгына жана менчигинин түрүнө карабастан ишканаларда, уюмдарда, мекемелерде чыккан өрттөр боюнча камсыздандыруу суммаларын (ордун толуктоочу камсыздандырууларды) толук же жарым-жартылай төлөп бербей коюуга акылуу.

Республиканын камсыздандыруу уюмдары өрт фактылары боюнча камсыздандыруу суммаларын (ордун толуктоочу камсыздандырууларды) өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү аймактык ыйгарым укуктуу органдын атайын корутундусу болгондо гана төлөп беришет.

Өрт фактылары боюнча корутундулар мүдөөлүү ведомстволорго, мекемелерге, уюмдарга жана граждандарга суранган (арыз берген) учурдан тартып 10 күндүн ичинде берилет.

Өрттү болтурбай коюуга арналган иш-чараларды финансылоо ыктыярдуу принцип боюнча өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу органы менен камсыздандыруу уюмдарынын ортосундагы эки тараптуу макулдашуунун негизинде камсыздандыруу уюмдары тарабынан жүргүзүлөт.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчылары жана алардын үй-бүлө мүчөлөрү мамлекеттин коргоосунда болот. Аларга Кыргыз Республикасынын аскер кызматчылары үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген укуктар, социалдык кепилдиктер жайылтылат.

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчыларынын кызмат өтөө тартиби Кыргыз Республикасынын Өкмөтү бекиткен тиешелүү жобо менен аныкталат.

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчылары өзгөчө кырдаалдардын кесепеттерин жоюуга катышуу үчүн ишке тартылышы мүмкүн. Мында кызмат мөөнөтү бир күнү үч күнгө эсеп кылынат. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын аскер кызматчыларына жана кызматкерлерине өрт өчүрүүгө, ошондой эле эмгек шарты оор, зыяндуу жана өмүргө коркунуч келтирген иштер үчүн кошумча акы төлөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтү белгиленген өлчөмдө жана тартипте жүргүзүлөт.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2009-жылдын 30-декабрындагы N 319, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

21-1-статья. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын каза болгон же майып болгон аскер кызматчылары жана кызматкерлери курман болгон же майып болгон учурда мамлекеттик камсыздандыруу жана зыяндын ордун толтуруу

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын, ошондой эле өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлери жана аскер кызматчылары Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык милдеттүү мамлекеттик камсыздандырууга жатат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

19-статья. Өрт коопсуздугу кызматынын жана башка авариялык кызматтардын өрт өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү мезгилиндеги өз ара аракеттери

Өрт коопсуздугунун кызматы өз ара макулданылган пландар боюнча Кыргыз Республикасындагы өрт жана авариялык кызматтардын бардык түрлөрүн алардын баш ийүүчүлүгүнө карабастан өрттү өчүрүү үчүн катыштырат.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

20-статья. Өзгөчө учурларда өрт өчүрүү

Өзгөчө учурларда, атап айтканда: токойлордогу, тоолордогу жана талаалардагы өрттү, улуттук коопсуздук, коргоо, ички иштер, жазык-аткаруу системасы, бажылык жөнгө салуу, мамлекеттик чек араны кайтаруу жана коргоо, токой жана аңчылык чарбасын өнүктүрүү, жер казынасын пайдалануу, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын, Кыргыз темир жолунун, Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан чет мамлекеттердин жана эл аралык уюмдардын дипломатиялык жана консулдук өкүлчүлүктөрүнүн чөйрөлөрүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын объекттериндеги өрттү өчүрүү тартиби өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашуу боюнча тиешелүү министрликтердин, административдик ведомстволордун, мамлекеттик мекемелердин жана уюмдардын жетекчилери тарабынан аныкталат.

(КР 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

4-глава

Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү, ошондой эле өрт коопсуздугун көзөмөлдөө жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын кызматкерлеринин жана аскер кызматчыларынын социалдык-укуктук кепилдиктери

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

21-статья. Өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлеринин укуктук абалы, кызмат өтөө тартиби жана социалдык кепилдиктери

18-статья. Өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү учурундагы өрт коопсуздугу кызматынын кызматкерлеринин укуктары

Өрт коопсуздугу кызматынын кызматкерлери өрт өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү мезгилинде өрттү өчүрүүнүн жетекчисинин буйругу боюнча төмөндөгүлөргө укуктуу;

1) күйгөн продуктылар жана оттун учкундары тараган жана таралышы мүмкүн болгон өндүрүш жана башка жайларга кирүүгө;

2) имараттардын жана курулмалардын конструктивдүү элементтерин түзгөн жана тосуп турган жабык эшиктерди сындырууга (ачууга);

3) өрттү өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө жолтоо болгон заттарды ордунан жылдырууга, адамдарды жана материалдык баалуулуктарды алып чыгып кетүүгө;

4) оттун жана күйүп жаткан продуктылардын таралышына коркунуч туулган имараттардан, жайлардан адамдарды жана материалдык баалуулуктарды чыгарып кетүү боюнча буйруктарды берүүгө;

5) материалдык-техникалык ресурстарды пайдаланууну жана өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү үчүн жумушчуларды жана кызматчыларды катыштыруусун ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын жетекчилеринен талап кылууга.

Өрт өчүрүүдө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүдө аскер кызматчыларын жана өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын кызматкерлерин уюштуруунун жана ишти жүргүзүүнүн тартиби өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан аныкталат.

(3-бөлүк КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

Өрт коопсуздук кызматтарынын жеке курамы, өтө зарыл шарттарда иштөөчү өрт өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн башка катышуучулары келтирилген зыяндын ордун толтуруудан бошотулат.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2011-жылдын 16-июнундагы N 49, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

иликтөө иштерин жүргүзүүгө, алардын натыйжалары боюнча милдеттүү түрдө аткарылуучу чечимдерди кабыл алууга;

4) өрттү өчүрүү жана өзгөчө кырдалдардын кесепеттерин жоюу зоналарында транспорт каражаттарынын кыймылын жана жарандардын жеткиликтүүлүгүн чектөө боюнча чараларды көрүүгө.

(КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-глава

Өрт өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү боюнча жалпы жоболор

(Главанын аталышы КР 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

17-статья. Өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн жетекчиси

Өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү боюнча иштерди өрткө келген өрт коопсуздугу кызматынын чоңу жетектейт. Өрт чыккан жерге өрттүн алдын алуу, өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын курамдары келген учурда анын чоңу өрттү өчүрүү жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүү боюнча иштерге жетекчиликти өз колуна алат.

Өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн жетекчиси бардык иштерди жалгыз өзү башкарат, ага өрттү өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө келген бардык өрт коопсуздук кызматтарынын курамдары жана аларга баш ийген күчтөр баш ийишет. Кызмат адамдарынын эч кимиси өрттү өчүрүүгө жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө байланышкан өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүгө жетекчисинин буйруктарына кийлигишүүгө, аны жокко чыгарууга акысы жок.

Өрттү өчүрүүнүн жана кырсыктан куткаруу иштерин жүргүзүүнүн жетекчисинин буйруктары өрттү өчүрүүгө катышып жаткан бардык граждандар жана мамлекеттик органдардын, ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын кызмат адамдары тарабынан милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш.

(КР 2005-жылдын 14-июнундагы N 76, 2017-жылдын 18-майындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)